

GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn

DR Byen

Emil Holms Kanal 20

DK - 0999 København C

T +45 3520 3040

www.dr.dk

25. maj 2020

Du har den 30. april 2021 klaget over en artikel på dr.dk. Efter at redaktionschefen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn
Generaldirektør

Kopi:

Journalen

Etikchef, Anja Lundberg Andersen, GD Stab

Underdirektør, Lasse Ring Christensen, GD Stab

Seniorkonsulent, Mikkel Vincentz Pedersen, LSR

Redaktionschef Mikkel Worsøe Andersen, DR NAD

Direktør Sandy French, DR NAD

Chefkonsulent Marianne Juul, DR NAD

Gennemgang af sagen

Den 30. april skriver (herefter benævnt Klager) til journalisten bag artiklen på dr.dk med overskriften: "Bagmandspolitiet opgiver at stille Danske Bank-chefer til ansvar for hvidvasksagen".

Klagers kritik er, at artiklen ikke er udtryk for en tilstræbt objektiv tilgang til sagen, men at DR er partisk i sin omtale af det hændelsesforløb, der har været. Klager skriver blandt andet: Når det i overskriften på artiklen

(<https://www.dr.dk/nyheder/penge/bagmandspolitiet-opgiver-stille-danske-bank-chefer-til-ansvar-hvidvasksagen>) skrives "...opgiver at stille ... til ansvar..." er der tale om en subjektiv vurdering, der sprogligt indikerer at bank cheferne er skyldige men at det kan ikke bevises.

Klager fortsætter:

"Der er i overskriften tale om et groft brud på det journalistiske objektivitets krav, hvilket tydeligt fremgår når Søik-chef Per Fig i artiklen citeres som følger:

"- For at enkeltpersoner kan dømmes efter hvidvaskloven, kræver det, at de har udvist grov uagtsomhed. I denne sag har vi foretaget en meget omfattende og grundig efterforskning med en række forskellige efterforskningsskridt – blandt andet har vi indhentet en stor mængde dokumentbeviser, vi har afhørt en række personer og vi har gennemgået et meget omfattende materiale, udtaler Søik-chef Per Fig og fortsætter: - På den baggrund er det Søik's samlede, juridiske vurdering, at der ikke er beviser for, at nogen enkeltpersoner har udvist uagtsomhed i sådan en grad, at den kan karakteriseres som grov, og at de dermed har overtrådt lovgivningen."

Eller med andre ord: efter en meget grundig efterforskning er der ingen beviser for at nogen enkeltperson har udvist strafbar grov uagtsomhed og dermed overtrådt hvidvaskeloven - eller med simple ord en frifindelse for det rejste sigtelse.

Subjektiviteten, og det forkerte udsagn, forstærkes af, at det i artiklen også skrives:

"Det sker, fordi anklagemyndigheden ikke har fundet beviser nok til at kunne rejse tiltale mod de pågældende ..."

Hvilket ikke alene er en subjektiv vurdering, men i kraft af ordet "...nok..." er decideret fejlagtigt, jf. ovenstående Søik citat.

Endeligt citeres DR Nyheders erhvervskorrespondent Jakob Ussing, der angives at have fuldt sagen tæt, for følgende:

"... det har Bagmandspolitiet altså konkluderet klart, at der ikke var tilstrækkelige beviser til."

Hvilket igen ikke alene er en subjektiv vurdering, men i kraft af ordet "...tilstrækkelige..." er decideret fejlagtigt, jf. ovenstående Søik citat. Sætningsdelen "... der ikke var tilstrækkelige beviser til" skulle for at være objektiv og korrekt have lydt: "... der ikke var beviser for"

Jakob Ussing citeres som interview person, og er som sådan principielt set ikke underlagt objektivitets kriteriet, men i kraft af at han er journalist på det samme medie som bringer artiklen bør der lægges signifikant vægt på at han også overholder objektivitets kriteriet.

Jeg ser frem til at overskrift og artikel bliver rettet, så den overholdet såvel objektivitets princippet samt bliver faktisk korrekt."

DR's svar

Den 6. maj 2021 svarer redaktionschef Mikkel Worsøe Andersen (herefter benævnt MWA). Klager har tidligere modtaget et svar fra journalisten, der har skrevet artiklen. Det tilslutter MWA sig og uddyber med nogle bemærkninger, hvor MWA blandt andet skriver til Klager:

"Jeg ser intet problem i den formulering, der er anvendt i overskriften. I mine øjne er der intet ladet i at skrive "opgiver at stille Danske Bank-chefer til ansvar".

Vi har at gøre med tre personer, der har været sigtet – altså mistænkt for at have begået noget ulovligt. SØIK siger så, at man ikke kan finde beviser til at tiltale dem – altså opgiver man sagerne – man opgiver at stille dem til ansvar. Det betyder ikke, at man opgiver at stille nogen som helst til ansvar, men lige netop de omtalte Danske Bank-chefer.

Journalisten, der har skrevet artiklen, har på baggrund af din henvendelse rettet i sætningen "Det sker, fordi anklagemyndigheden ikke har fundet beviser nok til at kunne rejse tiltale mod de pågældende ...". Her er ordet "nok" blevet fjernet, hvilket han også har gjort dig bekendt med.

Jakob Ussings rolle som korrespondent består i at udlægge teksten og give en (saglig) vurdering af sagen. Det er præcis, hvad han gør i dette tilfælde, både på dr.dk og vores øvrige platforme, hvor vi også dækkede historien."

Klager anker

Den 10. maj vender Klager tilbage med et ønske om at anke sagen. Klagers grundlag er det oprindelige i mailen til DR. Klager er utilfreds med det svar, der er afgivet, og Klager finder, at BT og også Ekstra Bladet har mere retvisende og objektive version af forløbet end DR.

Jeg skal her bemærke, at jeg ikke forholder mig til de angivne versioner fra B.T. og Ekstra Bladet, men til DR's version.

Processen

DR har i henhold til sine etiske retningslinjer fire uger til at besvare en klage, men tilstræber, at det sker væsentligt hurtigere. Klagen er indgivet den 30. april og besvaret seks hverdage senere. Det er inden for fristen. I første omgang er klagen sendt til journalisten bag artiklen, som har svaret. I henhold til DR's etiske retningslinjer svarer kun indholdsansvarlige DR-chefer på klager, men MWA har tilsluttet sig mailen fra medarbejderen og understreget nogle pointer. Svaret fra DR forholder sig til den kritik, der kommer fra Klager. Proceduren er overholdt.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

I henhold til DR's grundlæggende værdier taler DR ikke mod bedre vidende og har ikke skjulte dagsordner. DR er fair over for alle parter, som der står, holdninger og synspunkter gennem en upartisk og kritisk journalistik. (DR's etiske retningslinjer, forord)

I denne sag er påstanden fra Klager, at DR mener, at de omtalte bankchefer er skyldige, selv om Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) vælger ikke at rejse tiltalte efter lang tids efterforskning mod de pågældende bankchefer fra Danske Bank.

Klager hæfter sig ved, at DR i overskriften bruger vendingen "opgiver at stille til ansvar." Ifølge Klager indikerer det et groft brud på det journalistiske objektivitetskrav, som Klager udtrykker det.

Kendsgerningerne i denne sag er, at SØIK – ifølge artiklen – har gennemført en lang og grundig efterforskning med henblik på at kunne rejse en tiltalte mod enkeltpersoner i banken.

I artiklen citerer DR chefen for SØIK, Per Fiig, for følgende:

"- Vi har opgivet sigtelserne mod tre personer, og dermed er der ikke yderligere sigtede enkeltpersoner i sagen. Der er fortsat en strafferetlig efterforskning mod Danske Bank for mulig overtrædelse af hvidvasklovgivningen, og den efterforskning er endnu ikke afsluttet, udtaler fungerende chef for Søk, Per Fiig, i en mail til DR Nyheder.

Det er flere års efterforskning med henblik på at placere et ansvar hos de tidligere ledende medarbejder i banken, som Bagmandspolitiet nu lægger låg på."

Endvidere fremgår det af artiklen, at det ikke er nok, at enkeltindivider har udvist uagtsomhed, men at denne uagtsomhed skal være grov, for at der kan rejses tiltalte. Per Fiig siger således i samme artikel:

"- For at enkeltpersoner kan dømmes efter hvidvaskloven, kræver det, at de har udvist grov uagtsomhed. I denne sag har vi foretaget en meget omfattende og grundig efterforskning med en række forskellige efterforskningsskridt – blandt andet har vi indhentet en stor mængde dokumentbeviser, vi har afhørt en række personer og vi har gennemgået et meget omfattende materiale, udtaler Søk-chef Per Fiig og fortsætter:

- På den baggrund er det Søk's samlede, juridiske vurdering, at der ikke er beviser for, at nogen enkeltpersoner har udvist uagtsomhed i sådan en grad, at den kan karakteriseres som grov, og at de dermed har overtrådt lovgivningen."

Det er min opfattelse, at der er dækning for vendingen "opgiver at stille Danske Bankchefer til ansvar".

SØIK har i flere år efterforsket med henblik på at rejse en sag, fremgår det af udtalelserne fra Per Fiig. Da SØIK ikke kan påvise 'grov uagtsomhed' hos de personer, der er efterforsket, opgiver SØIK at gøre et personligt ansvar gældende, men fortsætter efterforskningen mod banken. Det fremgår tydeligt af Per Fiigs udtalelser, at SØIK har haft en intention om at rejse tiltale, men at man efter flere års arbejde ikke vurderer, at

man kan komme så langt, og derfor opgiver yderligere efterforskning mod enkeltpersoner. DR kunne have skrevet, at SØIK ikke rejser tiltale, men når chefen for SØIK så detaljeret redegør for efterforskningen og intentionerne er det berettiget at skrive, at SØIK 'opgiver.'

Overskriften refererer SØIKs opfattelse ganske dækkende.

Det svarer til MWA's svar til Klager, hvor jeg er enig. MWA har på vegne af redaktionen tilkendegivet, at DR selve har fjernet ordet 'nok' i vendingen 'beviser nok.' Det har jeg ingen bemærkninger til.

Erhvervskommentators udtalelse

Klager kritiserer også erhvervsjournalist Jakob Ussing, DR, for at være subjektiv i sin kommentar til sagen. Klager peger på, at udtalelsen om, at der ikke var 'tilstrækkelige beviser til' at rejse tiltale er subjektiv. Klager mener, at DR burde have holdt sig til at konkludere, at der ikke var beviser til at rejse en tiltale. En erhvervskommentator har friere rammer for at analysere og vurdere end en kollega, der alene viderebringer nyheden. I dette tilfælde er der overensstemmelse med Jakob Ussings vurdering og de udtalelser, som Per Fiig kom med. Det kan ikke af mig afgøres, hvilke kilder Jakob Ussing baserer sin vurdering på. Lige som jeg ikke er bekendt med, hvilke beviser SØIK var i besiddelse af. Kun at chefen for SØIK vurderer i artiklen, at det ikke var tilstrækkeligt til en sag om grov uagtsomhed hos ledelsen i banken. Det er ikke min opfattelse, at Jakob Ussing har udtalt sig om skyldsspørgsmålet med den bemærkning. Og derfor får Klager ikke medhold på dette punkt.

Konklusion og sammenfatning

Klager har kritiseret DR for at tilsidesætte en tilstræbt objektiv formidling i artiklen 'Bagmandspolitiet opgiver at stille Danske Bank-chefer til ansvar for hvidvasksagen'. Den blev bragt den 30. april 2021 på dr.dk. Dels mener klager, at selve vendingen "opgiver at stille Danske Bank-chefer til ansvar" indikerer, at de er skyldige i DR's øjne. Klager får ikke medhold i den påstand.

Dels kritiserer Klager, at DR's erhvervskommentator vurderer i artiklen, at der ikke var tilstrækkelige beviser til at føre en sag. Også det finder Klager er en subjektiv vurdering af skyldsspørgsmålet. Heller ikke den påstand får Klager medhold i.

Der er i udtalelser fra SØIK's chef, Per Fiig, belæg for overskriften. SØIK har i flere år efterforsket sagen med henblik på en tiltale mod én eller flere i bankens topledelse, men har opgivet. Med hensyn til erhvervskommentatorens udtalelse, så har en kommentator friere rammer for vurderinger end andre journalister. Kildegrundlaget kendes ikke. Men brugen af ordet 'tilstrækkelig' har ikke i denne sammenhæng en sådan betydning, at DR-kommentatoren tager stilling til skyldsspørgsmålet.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 25. maj 2021

